

تاریخ شفاهی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
آیین های انقلاب اسلامی

مُقام قدرت خُداست

www.ketab.ir

خاطرات مردم همدان
از ایام شهادت
حاج قاسم سلیمانی

تحقیق و تدوین:
مجید یوسفی

سرشناسه: یوسفی، مجید، ۱۳۶۳-

عنوان و نام پدیدآور: ابر قدرت خداست: خاطرات مردم همدان از ایام الله شهادت، میزبانی و همراهی سردار عزیز اسلام، حاج قاسم سلیمانی / تحقیق و تدوین مجید یوسفی؛ تهیه شده در واحد تاریخ شفاهی دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی؛ ویرایش معین پایدار، منیره زین العابدینی رزانی، مشخصات نشر: تهران، راه یار، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص، عکس (رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۲۹-۲۷-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان دیگر: خاطرات مردم همدان از ایام الله شهادت، میزبانی و همراهی سردار عزیز اسلام، حاج قاسم سلیمانی.

موضوع: سلیمانی، قاسم، ۱۳۲۵-۱۳۹۸. -- دوستان و آشنایان -- خاطرات

موضوع: Soleimani, Qasem -- Friends and associates -- Dairies

موضوع: سلیمانی، قاسم، ۱۳۲۵-۱۳۹۸. -- رحلت، تشییع و تدفین

موضوع: Soleimani, Qasem -- Death and burial

شناسه افزوده: دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی. واحد تاریخ شفاهی

رده بندی کنگره: DSR۱۶۶۸

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۴۰۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۶۵۶۳۲

ترویج کتابخانه ها

ابر قدرت خداست: خاطرات مردم همدان از ایام الله شهادت، میزبانی و همراهی سردار عزیز اسلام، حاج قاسم سلیمانی

تهیه شده در واحد تاریخ شفاهی دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

.. تحقیق و تدوین: مجید یوسفی

.. ویرایش: معین پایدار، منیره زین العابدینی رزانی

.. صفحه آراء: ابراهیم وکیلی گندمانی

.. مدیر تولید: رضا کاظم لو

.. امور فنی چاپ: امیرحسین کریمی

.. شابک: ۹-۲۷-۷۶۲۹-۶۲۲-۹۷۸

.. ناشر: راه یار

.. شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

.. چاپ اول: ۱۴۰۰

.. قیمت: ۴۲۰۰۰ تومان

دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی:

.. تهران، بلوار کشاورز، خیابان ۱۶ آذر، پلاک ۶۰، حسینیه هنر
.. مشهد، خیابان مدرس، کوچه مدرس ۴، پلاک ۱۰، حسینیه هنر
.. قم، خیابان معلم، بین معلم ۱۲ و میدان روح الله، پلاک ۱۳۱

www.AmmarYar.ir

www.VaKetab.ir

تلفن: ۰۲۱۳۲۷۹۵۴۵۴

تلفن: ۰۹۳۳۸۶۷۹۵۷۲

تلفن: ۰۵۳۷۷۴۶۴۹۰

@RaheYarPub

www.RaheYarPub.ir

برخی مراکز پخش:

باتوق کتاب: ۰۲۵۳۱۰۷۷

کتاب فردا: ۰۲۵۳۷۷۴۶۹۹۲

پخش کتاب رسان: ۰۵۱۳۷۲۳۲۳۲۲

پخش کتاب پردازان: ۰۵۱۳۲۳۳۳۹۱۰

باتوق کتاب آسمان: ۰۳۱۳۲۲۹۰۱۱۷

شهید کاظمی: ۰۲۵۳۷۸۴۰۸۴۴

به نشر: ۰۲۱۸۸۹۶۰۴۶۶

پخش فدک: ۰۹۱۳۷۵۰۶۱۹۱

کتاب طُرفه: ۰۹۳۳۵۴۴۴۱۶

کتابستان معرفت: ۰۲۱۳۳۳۵۰۰۷۲

www.BookRoom.ir

www.ManVaKetab.ir

www.ketab.ir

فهرست

۷.....	پیشگفتار ناشر
۱۳.....	مقدمه
۱۷.....	داغ فراق یار
۶۱.....	عهدی دوباره
۹۷.....	با سردار
۱۲۹.....	مهمان عزیز همدانی ها
۱۸۱.....	مکتب حاج قاسم
۲۱۹.....	تصاویر

پیشگفتار ناشر

■ حاشیه‌ها؛ منجی متن

نقل است روزی که در بازار برده فروش‌ها یوسف را می‌فروختند، پیرزنی بادوک نخی در صف خریداران ایشان ایستاده بود؛ اما دوک نخ او کجا و خریدن یوسف علیه السلام کجا... این نقل و حکایت معلوم نیست واقعی است یا نه؛ اما یکی از معدود روایت‌های مردمی و «حاشیه»‌ای از قصه حضرت یوسف علیه السلام است که زیبایی و تأثیر جمال یوسف بر مردم شهر را به خوبی به تصویر می‌کشد. از دفاع مقدس ماجرای تخم‌مرغ اهدایی از روسیایی دورافتاده یا کمک دختر بچه‌ای مستضعف را که توان خرید کمپوت نداشت و قوطی کمپوتی را برای رزمنده‌ها فرستاد تا به جای لیوان استفاده کنند، شنیده‌ایم. این خاطره‌ها و صدها خاطره و روایت دیگر، حاشیه‌ای بر متن جنگ‌اند؛ منجیانی که تصویر ذهنی ما را از مردم و جامعه و جنگ کامل کرده و تمایز هویتی جامعه ما را با دیگر ملت‌ها آشکار می‌کند.

در پیاده روی اربعین، اباعبدالله علیه السلام، متن بلامنازع است و به عدد زوار و خدام و موکب‌ها، حاشیه‌هایی هستند متکثر و هر روایت حاشیه‌ای، جان مستمع و خواننده را جلایی می‌دهد منحصر به فرد. قصه آن که هیچ نداشت برای پذیرایی زوار را شنیده‌اید؛ همو که

آخر الامر سایه اش شد خدمتی به زائر خسته. با شنیدن این دست روایت هاست که عشق و ارادت در مکتب شیعه را می توان از دیگر دوست داشتن ها تمایز بخشید.

از این اتفاقات در تاریخ اسلام بسیار افتاده و خواهد افتاد؛ اما تعداد معدودی در حافظه ها مانده و به تاریخ و هویت ما رنگ و طعمی ویژه بخشیده است و صد حیف که بیشتر رخدادهایی از این دست، مستند و مکتوب نشده اند و از دست رفته اند.

این روایت ها حاشیه های متن اند؛ حاشیه هایی نه مهم تر از متن که منجی متن. این حاشیه ها هریک تکه ای از بافت هویت ما را شکل می دهند و بدون این ها هویت ما الکن و علیل است.

تیپ، حاشیه، شخصیت

اینکه چهل سال پس از انقلاب اسلامی، نسل حاضر، انقلاب و امام خمینی رحمه الله را نه پدیده ای جهانی و تاریخی که پدیده ای سیاسی و مقطعی می داند، به علت روایت نشدن حاشیه هاست.

جالب اینکه در همین افغانستان، پیش از انقلاب، به جرم داشتن عکس امام، خانه و کاشانه صاحب عکس را آتش زده اند یا برخی دوستداران امام خمینی رحمه الله در غم فراقش جان داده اند و هزاران ماجرای دیگر که در بزرگ ترین تشییع جنازه تاریخ رخ داد و از آن ماجراها هرگز چیزی در تاریخ ثبت نشد تا روزی به تصویر درآید.... ماجرای ارادت قلبی مردم به امام در روزهای پس از ارتحال ایشان قطعاً تصویر دیگری از امام و انقلاب را به نمایش می گذارد و واقعیت جامعه و امت را از دام سیاسی شدن یا نخبگانی بودن نجات می دهد. تیپ شدن، نتیجه محتوم بی توجهی به حاشیه هاست. جزئیات که گفته نشود، برجستگی ها و تمایزها از بین می روند. شخصیت ها تیپ

می‌شوند و در نهایت، تاریخ انقلاب و جنگ و مقاومت «مردمی» ایران در این چهل ساله را از پشتوانهٔ مردمی تهی می‌کند. با حذف مردم از فرهنگ و هویت و تاریخ، جامعهٔ انقلابی به طبقهٔ سیاسی منحصر می‌شود و رنگین‌کمان هویتی انقلاب به نقوش سیاه و سفید تبدیل می‌شوند. روایت مردم و حرکت‌های مردمی، یگانه راه نجات این رنگین‌کمان است. شاید از این روست که امام خمینی رحمه‌الله در تاریخ‌نگاری انقلاب تأکید می‌کردند: «باید پایه‌های تاریخ انقلاب اسلامی ما چون خود انقلاب بر دوش پابرهنگان مغضوب قدرت‌ها و ابرقدرت‌ها باشد.»

■ کهکشان راه سلیمانی

رنگین‌کمان هویت انقلاب اسلامی در آخرین سال‌های دههٔ نود، کهکشانی پُررنگ و نور کم داشت و آن تشییع باشکوه و پرجمعیت پیکر سردار سلیمانی در چند شهر ایران و عراق بود. دربارهٔ شخص حاج قاسم و ابومهدی و یاران شهیدشان گفته‌اند و از این پس هم بسیار خواهند گفت؛ اما حاشیه‌هایی در متن شهادت سردار و یارانش وجود دارد که مانند حاشیه‌های تاریخ اسلام، دفاع مقدس، پیاده‌روی اربعین و... خواندنی و پُرثمر و هویت‌بخش‌اند؛ روایت‌هایی که هریک، ذره‌نوری در کهکشان راه سلیمانی‌اند و قطعاً می‌توانند در بسترهای هنر و اندیشه و رسانه، محصولات و آثار تازه‌ای خلق کنند.

■ هنر، اندیشه، رسانه و مسئلهٔ جنگ روایت‌ها

هدف از بیان روایت درست متن و حاشیه و تلاش برای از بین نرفتن شخصیت‌ها، پاسداری از هویت و نهضت انقلاب در «جنگ روایت‌ها» است که نه تنها رسانه، بلکه اندیشه و هنر نیز میدان آن است.